

Idoler: Pigeliv og Spice Girls (debatindlæg, Politiken 23.juli 1998)

Af Pernille Rübner-Petersen

I Politiken har man for nogle uger siden kunnet læse om pigeliv i forskellige afskygninger. Nogle forskere har iagttaget flere udadvendte og konkurrencebetonede piger i børnehaven, selv om de fravælger de mere fysisk hårde drengelige. Også pigers dyrkelse af Spice Girls, helt ned til 4-års alderen, opfattes som et udtryk for pigers identifikation med en aggressiv, udadvendt pigetype, som et bedre alternativ til en overgiven (passiv) forelskelse i et idol af det andet køn. Jan Kampmann (Politiken 18.5.) ser Spice Girls som ”pigernes svar på drengenes Batman”. Og videre: ”Det er en af de første gange der tilbyder sig helte for småpiger”.

Hvad er det helteagtige ved Spice Girls, kunne man spørge. Eller hvorledes ligner de fænomenet Batman? Så vidt jeg husker er Batman en fiktionsfigur, der kan flyve og redde mennesker og byer fra selveste ondskaben. Er et par benspjæt fra scenen og en trutmund en tilsvarende heltedåd? Eller er det fordi benene svinger højere end Sissel Kyrkjebøs, at Spice Girls er en bedre identifikationsfigur for pigerne? Fordi deres sceneshow er mere pågående end blid englesang? Eller handler det hverken om musikken, benspjæt eller trutmund, men om gennemslagskraften i medierne? Dvs. det, at Spice Girls er verdensstjerner, eller rettere, bliver promoveret sådan af et kæmpe medieapparat, er i sig selv heltedåden?

Det er naturligvis ikke nok at være en 'wannabe', som Spice Girls synger om. Man skal jo også 'blive til noget'. At være pige i sig selv fører åbenbart ikke til at blive til noget. Ifølge Alt for Damerne (20. maj, nr. 21) er det girl power Spice Girls benytter sig af. Girl power er en pigekultur, der spiller ”på sit køn og bruger sin styrke”. Kvinder, der udlever drømme og ambitioner, gerne også gennem et attraktivt udseende: ”... et godt udseende er et af de mange værktøjer, man kan bruge til at komme frem. Det har jo altid været tilfældet, så hvorfor lægge skjul på dette.”

I dag skal kvinder altså være pågående seksualobjekter, ikke passive. Kvinder kan tillade sig at være aggressive og selvhævdende, så længe makeuppen og trutmunden er i orden, og en mand kan forføres. Det er fint at håndbold pigerne render svedige rundt og kyler en bold i mål. Men så skal der også laves en kalender med dem. Hvad fanden har det med Batman at gøre? Så længe kvinder opretholder en illusion eller et svævende løfte om seksuel tilgængelighed, må de gerne realisere deres ambitioner. Og hvis ikke bliver de beskyldt for, at de har givet afkald på deres femininitet i kampen for at opnå en flig af mandens territorium. Og det er jo som bekendt noget værre noget, faktisk det værste der kan ske for kvinder. Så det er jo godt, at Alt for Damerne eksisterer og kan holde kvinderne ajour. For det besværlige med femininiteten er jo, at den rykker sig hele tiden et andet sted hen. Alverdens overlevelsesture i udseendets landskab er nødvendige for opnåelsen af den hellige femininitet.

Nogle siger, at teenagealderen for piger starter tidligere. Men der er delte meninger om hvor alvorligt det skal tages, at dyrkelsen af Spice Girls har fat i de helt små piger, og at yngre og yngre

piger klæder sig i tøj med klare seksuelle signaler eller går med bh selv om de ingen bryster har. Jan Kampmann (Politiken 18.5.): ”Jeg tror ikke gruppens popularitet har noget at gøre med, at pigerne bliver tidligere voksne. Pigerne bruger ligesom drengene mediestof som råstof til leg”. Annette Dina Sørensen (Politiken 23.5.) tror, at ”der er ved at komme en ny fase ind mellem barndommen og tiden med den første menstruation og den seksuelle debut. En tid hvor man leger med og bruger de seksuelle tegn og symboler men endnu ikke er helt bevidst om det”. ”At pigerne klæder sig som de gør, hænger sammen med en modebølge”, mener Bo Ertmann (Politiken 23.5.).

Igen dette leger ... tøjmode og ubevidsthed skal altså ikke tages alvorligt. Mens Nadja Pas i Alt for Damerne udtaler: ”Som man siger i USA 'kids growing older younger', altså børnene bliver hurtigere ældre end tidligere. Det betyder også, at man som meget yngre også bliver bevidst om det, der har med sex at gøre”. Men fra Bo Ertmann (Politiken 23.5.) lyder det beroligende, at ”de unge er bedre end deres rygte”: den seksuelle debut ligger stadig omkring de 16 år. Det seksuelt udfordrende tøj betyder altså ikke en reelt mere seksuel adfærd. ”Pigerne passer godt på sig selv og deres krop”, siger Hans Plæge (Politiken 23.5.). Så er vi vel fri for at bekymre os om den rent fysiske side af sagen ... Søndagsavisen, region 5 (24.5.) bekendtgør i en lille notits samme tidlige teenagesyndrom, men chefpsykolog Birgitte Bruun på Sankt Hans Hospital tilføjer: ”Samtidig er forældrene med til at skubbe til den uheldige udvikling ved at dyrke pigernes udseende på bekostning af deres menneskelige udvikling”. Hvabehar? Skal vi nu også bringe menneskelig udvikling ind i det? (... Vi leger lige så godt).

Idoldyrkelsen af Spice Girls er en leg med roller og identifikationsmodeller: deklamerer modne, leverpostejsfarvede voksne. Det betyder ikke noget at samle på 52 plakater, der alligevel ikke kan være på væggen, eller male sig i ansigtet som et badge, eller bruge penge og gaveønsker på dukker, koncertbilletter og det moderigtige, seksuelt udfordrende men seksuelt ubevidste tøj. Nej, det betyder ikke noget at bruge sin ungdom og nu også barndom på at hellige sig et dionysisk ritual foran scenen med opadvendte øjne mod guddommen. Man identificerer sig med en Spice Girl, man står faktisk selv på scenen - det er i hvert fald meningen at man kun er publikum, så længe man ikke selv har den fornødne girl power til at stå deroppe.

Men i virkeligheden hængte man selv med frakken ude i garderoben, før man trådte ind i dansen om guldkalven. Og der rådner det op, indtil legen er forbi mens garderobepersonalet hænger fugtposer op og lægger mølkugler i selvets skrøbelige folder, som ikke har foldet sig ud. Vi leger bare? Måske. Indtil virkeligheden kræver anden føde end tomme kalorier. Og man må hente det skide selv frem fra det hengemte, surt lugtende mørke og bringe det ud i lyset og tage det på, hvad enten det passer eller ej. Om det er for stort eller småt eller simpelt hen har en dårlig pasform. Her hjælper ingen slankekur. Jeg tror ikke, at jagten på identitet er en leg, selv om den ud spiller sig som sådan. Det er blodig virkelighed. Indtil selv samme virkelighed revner, fordi den stopfodres med drømme og projektioner og aldrig smager sansen for realiteter.